

PRESSITEADE

31.01.2017

Maapõue strateegia ei võta suunda ressursitõhususele ega keskkonnamõju vähendamisele

Täna KUMUs tutvustatav riigi maapõue strateegia eelnõu on suunatud eeskätt kaevandamise hõlbustamisele ja intensiivistamisele. Dokument ei sea eesmärgiks kaevandamise keskkonnamõju vähendamist ega paku lahendusi Eesti ees seisvatele probleemidele nagu rohemajanduse halb seis või põlevkivi majanduslik hääbumine.

Keskkonnaministeeriumi 19. jaanuaril avalikustatud dokumendiga "Maapõuepoliitika alused aastani 2050" pannakse paika maapõue uurimise ja kasutamise ning kaevandamise planeerimise põhimõtted 30 aastaks. Eesti Keskkonnaühenduste Koda (EKO) ja Keskkonnaõiguse Keskus (KÕK) avalikustavad täna oma ettepanekud maapõue strateegiale, millega saab tutvuda: http://www.eko.org.ee/2017-01-31_EKO_seisukohad_maapõue_strateegia_eelnõule.pdf

Töörühmas EKO-t esindanud ekspert Kristjan Piirimäe rõhutab, et Dual Citizen'i globaalse rohemajanduse indeksi järgi on Eesti Euroopa riikide hulgas viimasel kohal (<http://dualcitizeninc.com/GGEI-2016.pdf>). See tähendab, et Eesti majanduse edendamine ressursitõhususe ja keskkonnanahoiu suunas on halvim Euroopas. Praegu välja pakutud maapõuepoliitika eelnõu ei tee katset olukorda parandada, vaid pigem soosib vanaviisi jätkamist. „Selle asemel, et uuringud ja investeeringud suunata rohemajandusse, innovatsiooni ja tehnoloogiauuendustesse oleks strateegia järgi fookuses taastumatud loodusvarad. Eesti on valimas toorainemaa suunda,” selgitas Piirimäe.

SA Keskkonnaõiguse Keskus juhatuse liige Siim Vahtrus toob välja, et dokumendis viidatakse senisele keskkonnahuvide üleesindatusele maavarade küsimuses, mis ei vasta tõele. „Olles maapõue alaste juhtumitega juba kümnendi vältel tegelenud, ei ole KÕK kordagi puutunud kokku juhtumiga, kus keskkonnamõjude hindamise järel oleks jäetud kaevandamiseks luba andmata ülemääraste keskkonnamõjude tõttu,” rääkis Vahtrus.

EKO ja KÕKi hinnangul on praegusel kujul tegu pigem mäetööstuse strateegiaga kui terviklikult maapõue kasutamist suunava dokumendiga. See on suunatud eeskätt kaevandamise hõlbustamisele ja intensiivistamisele. Dokumendis pole selgelt määratletud põhimõtet, et kaevandamise keskkonnamõju tuleb vähendada ega meetmeid selle saavutamiseks.

Arvestades, et strateegia eelnõuga tutvumiseks jäeti avalikkusele üksnes kaks nädalat, on EKO ja KÕKi hinnangul kindlasti vaja maavarade pikaajalise kasutamise teemal diskussiooni jätkata. Ehkki Keskkonnaministeerium soovib saata strateegia Riigikokku vastu võtmiseks juba märtsis, on keskkonnaühendused seisukohal, et nii olulist küsimust ei saa otsustada kiirustades ja avaliku debatita. Samuti tuleks ära oodata keskkonnaministeeriumi tellitud väliskulude uuringu tulemused.

Lisainfo:

Kristjan Piirimäe

SA Eestimaa Looduse Fondi ekspert

E-post: kristjan@elfond.ee

Tel: 51 169 16

Siim Vahtrus

SA Keskkonnaõiguse Keskuse juhatuse liige

E-post: siim@k6k.ee

Tel: 55683880